

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DUVANU

Član 1.

U Zakonu o duvanu („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 90/07, 95/10, 36/11, 108/13, 95/18, 91/19 i 92/23) u članu 80b posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„U vršenju poljoprivrednog nadzora iz člana 80a ovog zakona poljoprivredni inspektor ovlašćen je da preduzme sve mere utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona.”.

Član 2.

U članu 82. stav 1. posle reči: „sanitarni nadzor” dodaju se zapeta i reči: „kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona”.

Član 3.

U članu 83. tačka 3a) posle broja: „73,” dodaju se broj: „74a” i zapeta.

Član 4.

U članu 84. stav 1. posle reči: „inspekcijski nadzor” dodaju se zapeta i reči: „kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona”.

Član 5.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23) u članu 77. reči: „1. januara 2027. godine” zamenjuju se rečima: „1. juna 2027. godine”.

Član 6.

Proizvođači, trgovci na veliko, kao i uvoznici koji imaju na zalihama duvanske proizvode, i to: cigare, cigarilose, cigarete, rezani duvan, duvan za lulu i duvan za vodenu lulu, koji nisu obeleženi u skladu sa čl. 77a-77g Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 90/07, 95/10, 36/11, 108/13, 95/18, 91/19 i 92/23) izvršiće popis zaliha tih proizvoda sa stanjem na dan 31. maj 2027. godine, uključujući i zalihe u svim skladištima, magacinima i akciznim skladištima i sačiniti popisnu listu.

Uvoznici će, sa stanjem na dan 31. maj 2027. godine, izvršiti popis zaliha duvanskih proizvoda iz stava 1. ovog člana koje se nalaze pod carinskim nadzorom, odnosno u fabrici inostranog proizvođača i sačiniti popisnu listu.

Proizvođači i uvoznici će, sa stanjem na dan 31. maj 2027. godine, izvršiti popis zaliha duvanskih proizvoda iz stava 1. ovog člana koje su otpremili u avione i brodove koji saobraćaju na međunarodnim linijama, odnosno slobodne carinske prodavnice i sačiniti popisnu listu.

Lica iz stava 1. ovog člana, dužna su da podatke iz popisnih listi iz st. 1-3. ovog člana dostave Upravi za duvan, najkasnije do 15. juna 2027. godine. Popisna lista može se dostaviti i elektronskim putem.

Duvanski proizvodi iz stava 1. ovog člana koji su popisani na način propisanim ovim članom, mogu biti u prometu na tržištu Republike Srbije.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je predviđeno da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

• *Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu*

U cilju utvrđivanja nadležnosti u postupku kontrole prilikom primene podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23) preciziraju se ovlašćenja poljoprivrednog i republičkog sanitarnog inspektora, dok se prava i dužnosti republičkog tržišnog inspektora preciziraju u delu kontrole obeležavanja srodnih proizvoda.

Takođe, Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23) izvršeno je usklađivanje s pravnim tekovinama Evropske unije (*EU aquis*) i to Direktivom 2014/40/EU u delu koji se odnosi na pakovanje i obeležavanje duvanskih proizvoda. Zakonskim rešenjem propisana je obaveza postavljanja upozorenja koje se odnosi na štetna dejstva po život i zdravlje ljudi ili druge štetne posledice upotrebe duvanskih proizvoda, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke. Članom 77. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu, propisan je rok 1. januar 2027. godine, u delu kojim se propisuje obeležavanje duvanskih proizvoda i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu.

Imajući u vidu da primena propisanih obaveza koje se odnose na pakovanje i obeležavanje duvanskih proizvoda predstavlja složen i zahtevan proces koji zahteva određeni vremenski period za prilagođavanje poslovanja privrednih subjekata, bilo je neophodno obezbediti dodatni period za sprovođenje aktivnosti neophodnih za primenu navedenih rešenja. Navedene aktivnosti obuhvataju prilagođavanje pakovanja i proizvodnih procesa, usklađivanje tehničko-tehnoloških uslova proizvodnje, kao i obezbeđivanje uslova za nesmetano sprovođenje propisanih obaveza, imajući u vidu specifičnosti proizvodnje i prometa duvanskih proizvoda.

Uzimajući u obzir navedeno, bilo je neophodno pomeriti propisani rok za obeležavanje i pakovanje duvanskih proizvoda, i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu, do 1. juna 2027. godine.

Predloženim rešenjem obezbeđuju se uslovi za potpunu primenu rešenja propisanih Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23), kojim je izvršeno usklađivanje sa pravnim tekovinama Evropske unije u oblasti pakovanja i obeležavanja duvanskih proizvoda.

Shodno svemu navedenom, konstatovano je da je potrebno pristupiti izmenama i dopunama Zakona o duvanu.

- *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona*

Imajući u vidu da je reč o zakonskoj materiji, uvođenje i izmene predmetne materije mogu se vršiti samo izmenom zakona. Kako se materija koja se uređuje ovim zakonom spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

- *Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema*

Donošenje ovog zakona je najbolji način za rešavanje problema iz razloga što se radi o zakonskoj materiji koju je jedino moguće menjati i dopunjavati odgovarajućim izmenama zakona.

Pored toga, uređivanjem predmetne materije zakonom, daje se doprinos pravnoj sigurnosti u poslovanju privrednih subjekata kao i jačanje kontrole tržišta duvanskih i srodnih proizvoda.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. Predloga zakona vrši se preciziranje ovlašćenja poljoprivrednog inspektora u postupku kontrole prilikom primene podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23).

U članu 2. Predloga zakona vrši se preciziranje ovlašćenja republičkog sanitarnog inspektora u postupku kontrole prilikom primene podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23).

U članu 3. Predloga zakona preciziraju se prava i dužnosti republičkog tržišnog inspektora u delu kontrole obeležavanja srodnih proizvoda.

U članu 4. Predloga zakona preciziraju se ovlašćenja republičkog tržišnog inspektora u postupku kontrole prilikom primene podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23).

U članu 5. Predloga zakona pomera se rok za obeležavanje i pakovanje duvanskih proizvoda i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu do 1. juna 2027. godine.

U članu 6. Predloga zakona propisuje se obaveza popisa zaliha i izveštavanja proizvođača, trgovaca na veliko, kao i uvoznika, a u vezi sa zalihama duvanskih proizvoda, i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu, koji nisu obeleženi u skladu sa čl. 77a-77g Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 90/07, 95/10, 36/11, 108/13, 95/18, 91/19 i 92/23) i određuje organ kome se izveštaji dostavljaju.

U članu 7. Predloga zakona određuje se vreme stupanja na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti posebna sredstva u republičkom budžetu.

V. PREGLED ODREĐABA ZAKONA O DUVANU

KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Ovlašćenja poljoprivrednog inspektora

Član 80b

Poljoprivredni inspektor je ovlašten da:

- 1) zabrani obradu duvana, odnosno preradu duvana, ako utvrdi nepravilnosti u obavljanju ovih delatnosti;
- 2) pokrene postupak za oduzimanje dozvole za obradu duvana, preradu duvana, odnosno proizvodnju duvanskih proizvoda, ako imalac dozvole prestane da ispunjava uslove propisane za njeno izdavanje;
- 3) zabrani promet obrađenog duvana, prerađenog duvana, odnosno duvanskih i srodnih proizvoda, ako su stavljeni u promet suprotno odredbama ovog zakona;
- 4) naredi vođenje i dostavljanje evidencije i izveštaja na propisan način;
- 5) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i prijavu za privredni prestup zbog povrede odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

U VRŠENJU POLJOPRIVREDNOG NADZORA IZ ČLANA 80A OVOG ZAKONA POLJOPRIVREDNI INSPEKTOR OVLAŠĆEN JE DA PREDUZME SVE MERE UTVRĐENE OVIM ZAKONOM I PODZAKONSKIM AKTIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA.

Ovlašćenja republičkog sanitarnog inspektora

Član 82.

U vršenju sanitarnog nadzora iz člana 81. ovog zakona republički sanitarni inspektor ovlašćen je da preduzme sve mere utvrđene ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje zdravstvena ispravnost predmeta opšte upotrebe i zakonom kojim se uređuje sanitarni nadzor, KAO I PODZAKONSKIM AKTIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA.

Republički sanitarni inspektor je dužan da pokrene postupak za oduzimanje dozvole za obradu duvana, preradu duvana, odnosno proizvodnju duvanskih proizvoda, kao i za trgovinu na veliko duvanskim proizvodima i trgovinu na malo, ako imalac dozvole prestane da ispunjava uslove propisane za njeno izdavanje.

Prava i dužnosti republičkog tržišnog inspektora

Član 83.

Republički tržišni inspektor ima pravo i dužnost, naročito da:

- 1) vrši pregled prostorija u kojima se stavljaju u promet duvanski i srodni proizvodi;
- 2) vrši pregled poslovnih knjiga, dozvola za trgovinu na veliko duvanskim proizvodima, uvoz i izvoz, kao i upis u registar uvoznika srodnih proizvoda i dozvola za trgovinu na malo, evidencija i druge dokumentacije o poslovanju privrednog subjekta, kao i drugih podataka koji se odnose na promet duvanskih i srodnih proizvoda;
- 3) vrši kontrolu cena duvanskih proizvoda, posebnih oznaka iz člana 51. ovog zakona, ispunjenosti uslova za obavljanje delatnosti trgovine na veliko duvanskim proizvodima i trgovine na malo;
- 3a) vrši kontrolu ispunjenosti uslova u pogledu obeležavanja duvanskih i srodnih proizvoda iz čl. 73, 74A, 76, 77, 77a-77g i 77đ-77ž ovog zakona;
- 4) uzima pisane i usmene izjave od odgovornih lica u privrednom subjektu, kao i od drugih lica, o činjenicama koje su od značaja za poslovanje koje se odnosi na promet duvanskih odnosno srodnih proizvoda.

Ovlašćenja republičkog tržišnog inspektora

Član 84.

Republički tržišni inspektor ovlašćen je da preduzme sve mere utvrđene ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje trgovina i inspekcijски nadzor, KAO I PODZAKONSKIM AKTIMA DONETIM NA OSNOVU OVOG ZAKONA.

Republički tržišni inspektor je dužan da pokrene postupak za oduzimanje dozvole za trgovinu na veliko duvanskim proizvodima, trgovinu na malo, kao i dozvolu za uvoz i izvoz ako imalac dozvole prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom za njeno izdavanje.

Ako se u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da privredni subjekt koji je upisan u Registar uvoznika, Registar izvoznika, Registar trgovaca na veliko duvanskim proizvodima, Registar uvoznika srodnih proizvoda, odnosno Evidencionu listu o trgovcima na malo, ne poseduju isprave o robi u skladu sa propisima kojima se uređuje trgovina, roba će se oduzeti rešenjem.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 77.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredbi člana 48. i odredbi člana 49. u delu kojim se propisuje obeležavanje srodnih proizvoda, koje se primenjuju od 1. januara 2025. godine i odredbi člana 49. u delu kojim se propisuje obeležavanje duvanskih proizvoda, i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu, koje se primenjuju od ~~1. januara 2027. godine.~~ 1. JUNA 2027. GODINE.

SAMOSTALNA ODREDBA PREDLOGA ZAKONA

ČLAN 6.

PROIZVOĐAČI, TRGOVCI NA VELIKO, KAO I UVOZNICI KOJI IMAJU NA ZALIHAMA DUVANSKE PROIZVODE, I TO: CIGARE, CIGARILOSE, CIGARETE, REZANI DUVAN, DUVAN ZA LULU I DUVAN ZA VODENU LULU, KOJI NISU OBELEŽENI U SKLADU SA ČL. 77A-77G ZAKONA O DUVANU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. [101/05](#), [90/07](#), [95/10](#), [36/11](#), [93/12](#), [108/13](#), [95/18](#), [91/19](#) I [92/23](#)) IZVRŠIĆE POPIS ZALIHA TIH PROIZVODA SA STANJEM NA DAN 31. MAJ 2027. GODINE, UKLJUČUJUĆI I ZALIHE U SVIM SKLADIŠTIMA, MAGACINIMA I AKCIZNIM SKLADIŠTIMA I SAČINITI POPISNU LISTU.

UVOZNICI ĆE, SA STANJEM NA DAN 31. MAJ 2027. GODINE, IZVRŠITI POPIS ZALIHA DUVANSKIH PROIZVODA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJE SE NALAZE POD CARINSKIM NADZOROM, ODNOSNO U FABRICI INOSTRANOG PROIZVOĐAČA I SAČINITI POPISNU LISTU.

PROIZVOĐAČI I UVOZNICI ĆE, SA STANJEM NA DAN 31. MAJ 2027. GODINE, IZVRŠITI POPIS ZALIHA DUVANSKIH PROIZVODA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJE SU OTPREMILI U AVIONE I BRODOVE KOJI SAOBRAĆAJU NA MEĐUNARODNIM LINIJAMA, ODNOSNO SLOBODNE CARINSKE PRODAVNICE I SAČINITI POPISNU LISTU.

LICA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, DUŽNA SU DA PODATKE IZ POPISNIH LISTI IZ ST. 1-3. OVOG ČLANA DOSTAVE UPRAVI ZA DUVAN, NAJKASNIJE DO 15. JUNA 2027. GODINE. POPISNA LISTA MOŽE SE DOSTAVITI I ELEKTRONSKIM PUTEM.

DUVANSKI PROIZVODI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KOJI SU POPISANI NA NAČIN PROPISANIM OVIM ČLANOM, MOGU BITI U PROMETU NA TRŽIŠTU REPUBLIKE SRBIJE.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - VLADA

Obrađivač - MINISTARSTVO FINANSIJA

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DUVANU
DRAFT LAW ON AMENDMENTS TO LAW ON TOBACCO

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Predloženi akt je u skladu sa Naslov VI USKLAĐIVANJE PROPISA, PRIMENA PRAVA I PRAVILA KONKURENCIJE, član 72. Sporazuma.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

NPAA 2024-2027; 3.28.2. Javno zdravlje

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

U svetlu EU integracija, koje predstavljaju strateški cilj Republike Srbije, Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o duvanu („Službeni glasnik RS”, broj 92/23) izvršeno je usklađivanje s pravnim tekovinama Evropske unije (*EU aquis*) i to Direktivom 2014/40/EU u delu koji se odnosi na pakovanje i obeležavanje duvanskih proizvoda. Pomenutim zakonskim rešenjem propisana je obaveza postavljanja upozorenja koje se odnosi na štetna dejstva po život i zdravlje ljudi ili druge štetne posledice upotrebe duvanskih proizvoda, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke. Članom 77. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o duvanu, propisan je rok 1. januar 2027. godine, u delu kojim se propisuje obeležavanje duvanskih proizvoda i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu.

Imajući u vidu da je primena propisanih obaveza zahtevan i složen proces za koji je potreban duži vremenski period kako bi privredni subjekti uskladili svoje poslovanje sa navedenim obavezama, izmenama ovog zakona predlaže se da se pomeri propisani rok za obeležavanje i pakovanje duvanskih proizvoda i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu do 1. juna 2027. godine.

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

Konsolidovana verzija Ugovora o Evropskoj uniji i Ugovora o funkcionisanju Evropske unije; Naslov XIV Javno zdravlje, član 168. (bivši član 152. UEZ) – delimično usklađeno.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

Directive 2014/40/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States

concerning the manufacture, presentation and sale of tobacco and related products and repealing Directive 2001/37/EC (OJ C 327, 12.11.2013, p. 65.), CELEX number 32014L0040; delimično usklađeno

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Za potpuno prenošenje ove direktive nadležni su Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine i Ministarstvo finansija. Predviđeno je potpuno usklađivanje kroz transponovanje odredbi Direktive u više nacionalnih propisa.

Ovim zakonom, a imajući u vidu da je primena propisanih obaveza zahtevan i složen proces za koji je potreban duži vremenski period kako bi privredni subjekti uskladili svoje poslovanje sa navedenim obavezama, predlaže se da se pomeri propisani rok za obeležavanje i pakovanje duvanskih proizvoda i to: cigara, cigarilosa, cigareta, rezanog duvana, duvana za lulu i duvana za vodenu lulu do 1. juna 2027. godine.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Da.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

/